

jeg ogsaa troer, at Godseieren i Almindelighed vil finde ligesaamegen Trang til at staae i et velvilligt Forhold til Bondebefolkningen paa hans Godser, som denne vil finde til at staae i et saadant Forhold til ham.

Søren Jensen: Ja, jeg skulde ikke have taget Ordet i denne Sag, naar jeg ikke følte, at det var min Pligt at udtale mig her. De forrige Urimeligheder, som Herremændene eller Godseierne have opfruet for Fæsterne, de ere udtalte her før, og dem skal jeg ikke udtale, men de nyere skal jeg udtale, for, om muligt — ikke for den høitærede Rigsforsamling, men kun for den ærede Indenrigsminister og for de 3 à 4, som have voteret mod Loven — at henlede deres Opmærksomhed paa, hvad Ansvar de vilde paadrage sig, dersom Loven enten slet ikke kom ud, eller ogsaa blot for en kort Tid blev standset. Den høitærede Rigsdagsmand for Københavns 3die Valgkreds (Rosenørn) har uddraget fra Oldtiden af, da Folkemængden var saa lille, da der ikke var Brug for Jorden, at Godseierne havde faaet Jorden til evig Tid, men Folkemængden, som er taget til, og er bleven større og større, veed, at de have Lov til at bygge og boe paa Jorden; men de see rundt omkring, at der er Plads nok for dem; thi der er f. Ex. ved alle Sider Eiendomme, som have 1, 2, 3, 4, 9, 18, ja 1900 Edr. Land, som een Mand eier, men dog, naar de komme til ham og sige, om de kunne faae en Byggeplads, blot til at sætte et Huus paa, saa siger han: Nei, der er ingen Jord at faae. Rundtomkring, fra alle Kanter, lægge de Gaarde ned; de faae Lov af Ministeriet dertil, og de sige, de ville plante Skov, de sige, at de lægge det til den eller den, de tage selv Noget ind til deres Hovmærker, og man seer Jorden forsvinde. Dette sætter en Irritation i hele Befolkningen, og denne Irritation vil svække dem, saa de ikke samle Noget til Dplag; thi de vide, det er kun Noget, der bliver taget, jeg kunde gjerne sige ranet fra deres Børn. Disse Glendigheder, vil det tilberede, naar denne Lov bliver standset — ja, den ærede Indenrigsminister er saa gammel, at han ikke faaer det at see, og det kan ogsaa gjerne være muligt, at det kan drage saa lang Tid ud, men jeg

vil dog ønske, at han vil noie høre sig om, hvordan det staaer i Befolkningen. Jeg har for nylig været hjemme, og jeg har seet Godseieren drage alle Marker over, og havt Commissioner for at udmaale det. Han siger, han vil have det til Skov; men det Dvrigte leter han ud af en Gaard, han har brugt, og faaer 8 à 10 Rbd. for hver Ed. Land, som han har; han har det samme af 1 Ed. Land, som han tidligere havde af det Hele. Et Stykke tager han ind til sig selv, et Stykke lægger han til Birkedommerens Gaard, og hele Lønnen drager han over og siger: den skal være passende til Skov, og saa er der en udmærket Skovstrækning paa han egens Gaardmark, som gaaer ligened til Stranden, hvor han vilde faae en meget bedre Skovstrækning paa sit Egget, end han kan faae af Bondestændens. Der er navnlig en gammel Mand, hvis Gaard laa lige op til hans Mølle; denne Mand svarede og sagde dengang — det er kun en fjorten Dage siden —: ja, det var Gl og Stubber og Mose, da jeg fik det; nu har jeg dyrket det op, saa det er værd at have, og min Tid er da vel heller ikke ret lang. Og han staaer ham heller ikke mere i Veien, han er gaaet bort, men ikke paa nogen naturlig Maade, og om de Alle vilde gjøre det, saa kunde maafee Godseien lee af det, men det er ikke sikkert, at de Alle ville gaae den Vej. Det kan gjerne være, at der, hvis denne Lov ikke snart udkommer, vil opstaae en Gjæring, som hverken Indenrigsministeren eller Præsterne eller Provsterne nogenstinde kunne standse.

Oluf: Den høitærede Indenrigsminister udtalte, at en Fæstegsløsningslov ikke var nødvendig, fordi Selveiendoms Udbredelse var tiltagende paa Landet, men jeg vil tillade mig at bemærke, at den ærede Indenrigsminister ganske overordentligt kunde bidrage til, at Selveiendoms Udbredelse paa Landet kunde vedblive at vise sig i et saadant stigende Forhold. Jeg vil i den Anledning tillade mig at spørge den høitærede Indenrigsminister, om han ikke har foretaget eller agter at foretage noget Skridt, for at fremme Selveiendoms Indførelse paa de offentlige Stiftsellers Godser; jeg vil f. Ex. nævne Vallø Stift, Bømelstoft og Herlufsholm.